

Obrazložitev k Pravilniku o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti

S Pravilnikom o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti se v skladu z 17. členom Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, v nadaljnjem besedilu: zakon) podrobneje ureja stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, vključno z določitvijo enotnega roka za objavo razpisa za mlade raziskovalce.

I. poglavje – Splošne določbe (1. do 5. člen):

V poglavju je najprej določeno, kaj je vsebina pravilnika, nato je v splošnih definicijah določen pomen nekaterih pomembnih izrazov. Osnovno načelo stabilnega financiranja je, da prejemnik stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: prejemnik) sredstva za institucionalni steber in programski steber razporeja avtonomno. Agencija bo prejemnike pozvala, da sporočijo razporeditev med institucionalnim stebrom in programskim stebrom ter po ekonomskih namenih znotraj navedenih stebrov. Spremljanje in nadzor nad izvajanjem stabilnega financiranja bo agencija opravljala preko finančnih poročil ter poročil o letni razporeditvi obremenitev za programsko in infrastrukturno dejavnost, izvajanje vsebinskih sklopov pa z evalvacijami raziskovalnih programov in poročil institucionalnih samoevalvacij.

II. poglavje – Institucionalni steber financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (6. člen):

V 6. členu so določeni pogoji za izvajanje infrastrukturne dejavnosti, med drugim pogoji za vodjo in minimalni letni obseg 0,02 FTE za člane infrastrukturne skupine. Prejemnik lahko zamenja vodjo na način, kot ga bo vnaprej določil v svojem aktu iz 29. člena zakona.

III. poglavje – Programski steber financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (7. do 14. člen):

7. člen določa, kako mora biti sestavljena programska skupina, pogoji za vodjo, vključno s pogojem minimalnega 40 % obsega zaposlitve na RO, ki izvajajo raziskovalni program in minimalnega 10 % obsega na matični RO. 8. člen določa minimalni letni obseg financiranja in minimalni letni obseg za vodjo 0,1 FTE in 0,02 za člane programske skupine. Posebej so določene izjeme od zahtevanega minimalnega obsega letne obremenitve.

10. člen določa, na kakšen način lahko prejemnik ustanovi, ukine in spremeni raziskovalni program ter zamenja vodjo raziskovalnega programa, pri čemer mora prejemnik razloge vnaprej opredeliti v svojem aktu iz 29. člena zakona.

V 11. do 13. členu je opredeljen postopek, način in metodologija izvajanja evalvacij raziskovalnih programov. Evalvacije potekajo na podlagi javnega poziva, ki ga objavi agencija na svoji spletni strani. Evalvacijo izvaja ocenjevalna skupina, sestavljena iz recenzentov. Rezultat evalvacije je poročilo, ki je sestavljeno iz ocene ter priporočila za izboljšanje delovanja programske skupine, preoblikovanje ali ukinitve raziskovalnega programa. Matična RO bo lahko podala odziv na predlog poročila. Poročila bo obravnaval in potrdil ZSA, povzetki potrjenih poročil pa bodo kot rezultat evalvacije objavljeni na spletni strani agencije. V 13. členu so določeni kriteriji in kazalniki, ki se bodo uporabljali za evalvacijo, merila po posameznih kazalnikih pa določi ZSA v metodologiji.

IV. poglavje – Mladi raziskovalci (15. do 20. člen)

V poglavju je najprej določen namen financiranja mladih raziskovalcev, v 16. členu pa so določeni pogoji za mentorje in mlade raziskovalce, pri čemer prejemnik, ob izpolnjevanju določenih pogojev, avtonomno izbira mentorje in mlade raziskovalce. 17. člen določa enotni prvi rok za objavo razpisa za mlade raziskovalce, za leto 2022 pa je v prehodni določbi določen poseben rok. 19. člen določa največji možni obseg financiranja mladega raziskovalca ter obveznost prejemnika, da mora mlademu raziskovalcu izplačevati plačo v skladu s predpisi, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju. 18. in 20. člen določa podatke, ki jih mora prejemnik v zvezi z usposabljanjem mladega raziskovalca sporočiti agenciji, ter roke za sporočanje.

V. poglavje – Obseg institucionalnega in programskega stebra financiranja (21. do 23. člen)

21. člen določa, da v primeru povečanja sredstev stabilnega financiranja agencija naredi izračun povečanja sredstev za vsako RO. Pri izvedbi izračuna upošteva sredstva iz programskega in institucionalnega stebra, sredstva ESFRI pa se pri izračunu ne upoštevajo.

22. člen določa obdobje izvedbe izračuna dodelitve sredstev v prvem in četrtem letu pogodbenega obdobja ob upoštevanju kazalnikov znanstvene odličnosti, družbenega in gospodarskega vpliva ter mednarodne vpetosti. Pri izvedbi izračuna se upoštevajo sredstva iz programskega in institucionalnega stebra, sredstva ESFRI se pri izračunu ne upoštevajo.

23. člen podrobneje določa parametre za izračun povečanja sredstev programskega stebra financiranja ob upoštevanju kazalnikov, ki so določeni za vsak kriterij. Pri izračunu se ločeno uporabijo štirje kazalniki ter podatki o obsegu institucionalnega in programskega stebra vseh RO po posameznih skupinah RO, kot so določene v prvem odstavku člena. Določena je formula za izračun, pri čemer vrednost uteži določi ZSA v metodologiji. Na podlagi predloga ZSA direktor o izračunu sprejme sklep, na podlagi katerega se spremembe glede povečanja ali zmanjšanja sredstev uredijo z aneksom k pogodbi o stabilnem financiranju.

VI. poglavje – Vstop v sistem stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (24. do 27. člen)

24. člen določa, da lahko za vstop javnih zavodov v sistem stabilnega financiranja agencija v letu pred evalvacijo raziskovalnih programov na svoji spletni strani objavi javni razpis. Določena je vsebina in postopek javnega razpisa. Agencija v razpisu opredeli področja novih raziskovalnih programov, na katerih je možna prijava, ter največji možni obseg financiranja novih raziskovalnih programov. Na podlagi rezultatov evalvacije ZSA potrdi prednostno listo. Na podlagi predloga ZSA o prijavi na razpis odloči direktor s sklepom.

V 25. členu je, enako kot za javne zavode, določen vstop koncesionarjev v sistem stabilnega financiranja. Agencija v letu pred evalvacijo raziskovalnih programov na svoji spletni strani objavi javni razpis za podelitev koncesij. Določena je vsebina in postopek javnega razpisa. Agencija v razpisu opredeli področja, na katerih je možna prijava, ter največji možni obseg financiranja. Na podlagi rezultatov evalvacije ZSA potrdi prednostno listo. Raziskovalni program je lahko izbran, če v postopku evalvacije raziskovalnih programov doseže skupno oceno najmanj 2,5. Na podlagi predloga ZSA o prijavi na razpis odloči direktor z odločbo.

V 26. členu je določen postopek odvzema koncesije. Pred odvzemom koncesije mora agencija koncesionarju določiti rok za odpravo nepravilnosti.

VII. Razvojni steber financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (28. člen)

Na podlagi deleža sredstev za razvojni steber, ki ga prvo leto pogodbenega obdobja določi minister, agencija izračuna sredstva za razvojni steber in jih prejemniku dodeli s sklepom direktorja. Pri izračunu se upošteva vsota institucionalnega in programskega stebra, sredstva ESFRI pa se ne upoštevajo. Določeno je, da prejemnik lahko sredstva razvojnega stebra nameni tudi za poskusno izvajanje raziskav, za katere lahko kasneje ustanovi nov raziskovalni program.

VIII. Programi nacionalnih raziskav (29. člen)

Agencija za izbor prijav programov nacionalnih raziskav lahko objavi javni poziv oziroma javno povabilo, v katerem določi najvišji obseg sredstev za prijavo. Izbor prijav se izvede v zadnjem letu šestletnega obdobja. V postopku izbora prijav uporabijo kriteriji, kazalniki in merila, kot so določeni za izbor prijav temeljnih raziskovalnih projektov. Prijave ocenjujejo tuji recenzenti. Na podlagi ocenjevanja recenzentov strokovno telo izdelava predlog prednostnega seznama prijav za sofinanciranje in ga pošlje v obravnavo ZSA. O izboru odloči direktor s sklepom na predlog ZSA.

IX. Institucionalna samoevalvacija (30. člen)

Člen določa podrobnejšo vsebino, ki jo mora vsebovati poročilo o institucionalni samoevalvaciji in vsebino povzetka poročila.

X. Prehodna in končna določba

Prehodna določba 31. člena določa določene izjeme glede na določbe pravilnika, ki veljajo za leto 2022. Določeno je tudi, da se ocene raziskovalnih programov, ki so bile dodeljene po postopkih, določenih v splošnih aktih agencije, veljavnimi pred dnem uveljavitve zakona, za primerjavo s skupnimi ocenami raziskovalnih programov po tem pravilnika, delijo s pet in zaokrožijo navzgor na 0,5.

Vacatio legis pravilnika je naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije (32. člen).